

Handläggare
Maria Andersson
Telefon: 08-508 25 910**Till**
Socialnämnden

Forsknings- och utvecklingsplan för 2014, fördelning av resterande FoU me- del för 2013

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förslag till FoU-plan 2014.
2. Socialnämnden godkänner förslag till fördelning av resterande FoU- medel för 2013.
3. Socialnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerat.
4. Socialnämnden delger samtliga stadsdelsnämnder ärendet.

Gillis Hammar
FörvaltningschefFredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Detta ärende är plan för forskning och utveckling (FoU-plan) med syfte att stödja systematisk utveckling av en evidensbaserad praktik och resultatstyrning inom socialtjänsten i Stockholms 14 stadsdelsförvaltningar samt vid socialförvaltningens stadsövergripande verksamheter. I ärendet föreslås prioritering av FoU-medel under 2014 samt fördelning av resterande 2 310 000 kr exklusive moms för 2013.

Bakgrund

Forsknings- och utvecklingsarbetet inom socialtjänsten i Stockholms stad ska bidra till bättre resultat för brukarna genom att stödja stadsdelsförvaltningarna i att etablera en evidensbaserad praktik och erbjuda insatser baserade på bästa tillgängliga kunskap. FoU-verksamheten ska bedrivas nära praktiken. Vidare ska den ha ett tydligt Stockholmsperspektiv och vara ett komplement till statliga myndigheters forskning.

En plan på prioriterade områden tas fram varje år i samarbete med FoU-rådet, där sex avdelningschefer samt chefen från strategiska enheten på socialförvaltningen ingår, och i samråd med Stockholm stads Socialtjänstakademi. Socialtjänstakademien är ett forskningsnätverk som har till uppgift att vara rådgivande i frågor som rör forsknings- och utvecklingsverksamheten i Stockholms stad. Syftet är att forskarna tillsammans med politiker och tjänstemän ska underlätta att ny kunskap på det sociala området når de som utför det praktiska arbetet ute i verksamheterna. Att ha forskare knutna till Stockholms stads socialtjänst ger staden en unik möjlighet att höja den vetenskapliga nivån i utvärderingar och utvecklingsprojekt och är ett led i arbetet för en socialtjänst i världsklass.

Tidigare års FoU medel finansierar ett flertal stora projekt inom olika områden. Det gäller:

- Utvärdering av sociala insatsgrupper (Ersta Sköndal)
- Utvärdering Bostad först (Karolinska Institutet)
- Studie av bedömningar baserat på ASI vinjetter (Stockholms Universitet)
- Studie av boendestöd för Personer med LSS (FoU Södertörn/Stockholms universitet)

Förvaltningen driver också, tillsammans med alla stadsdelsförvaltningar och länets FoU miljöer, ett kompetensutvecklingsprojekt för en evidensbaserad praktik inom den sociala barn- och ungdomsvården. Projektet finansieras av medel från den Europeiska Socialfonden och pågår till och med oktober 2014. I projektet är fokus på utredningsprocessen med stöd av BBiC och sammanvägning av kunskapskällorna i en evidensbaserad praktik. Arbetssättet prövas också i mindre skala inom missbruksområdet i ett FoU-projekt som erhöll FoU-medel våren 2013. Arbetet inom socialfondsprojektet kan ligga till grund för att utveckla långsiktiga strukturer för stöd till stadsdelsförvaltningarna och kompetensutveckling i staden. Förvaltningens möjligheter att fortsätta utveckla modellen ökar då Socialstyrelsen på regering-

ens uppdrag kommer att dela ut statsbidrag till kommunerna för att bygga upp långsiktiga strukturer för kompetensutveckling inom den sociala barn- och ungdomsvården. Satsningen pågår från september 2013 tom december 2016 och ska stödja kommunernas egen uppbyggnad av strukturer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid utvecklingsenheten, avdelningen för stadsövergripande sociala frågor i samråd med stadens FoU-råd. I en del frågor har förvaltningen samrått med ledamöter i Stockholms stads Socialtjänstakademi.

Ärendet

Förvaltningen föreslår att nedanstående projekt beviljas medel från 2013 års budget. Den sammanlagda kostnaden för projekten under 2013 är 2 310 000 kr exklusive moms. Förvaltningen föreslår också att FoU-medel avsätts i budget 2014 för fortsatt finansiering av dessa projekt samt de nya projekt som beskrivs nedan. Vidare föreslår förvaltningen att 2 000 000 kr avsätts i budget för 2014 för ansökningar om lokala utvecklingsmedel enligt beskrivning i detta ärende.

Fortsättning av utvärderingen projektet Evidensbaserad praktik inom den sociala barn och ungdomsvården, resultat för brukare

En forskningsutvärdering av det projekt förvaltningen driver tillsammans med alla stadsdelar samt länets FoU-miljöer påbörjades 2012. Det övergripande syftet med utvärderingen är att undersöka hur sambandet mellan behov, insatser och uppföljning ser ut inom den sociala barnvården i staden idag samt undersöka hur detta har utvecklats genom det arbete som görs i projektet. Vidare ska utveckling av brukardeltagande och brukarinflytande i handläggningen undersökas.

Utvärderingen/ är indelad i en kvantitativ och en kvalitativ del som ska sammanföras till en helhet och analyseras utifrån tidigare forskning och lämpliga teoretiska perspektiv. Under 2013 påbörjas intervjuer och fokusgrupper och en mall för granskning av akter tas fram. Under 2014 slutförs aktgranskningens baslinjemätning (av 2012 års akter) och en serie seminarier med representanter från stadsdelsförvaltningarna genomförs. En uppföljning av aktgranskningen planeras ske under 2015.

Arbetet leds av Lisbeth Eriksson, docent vid Linköpings universitet och chef för FoU-Nordväst. Projektet fick FoU medel 2012.

Förvaltningen föreslår att projektet får finansiering med 600 000 kr exklusive moms för 2013 samt att ytterligare FoU-medel avsätts för projektet under 2014.

Fortsättning av projektet Implementeringsstrategi och Förbättringskunskap för Utvecklandet av Evidensbaserad praktik med Fokus på Resultat

Projektet ska bidra med kunskapsinhämtning för förvaltningens uppdrag att ta fram en implementeringsstrategi för evidensbaserad praktik (EBP) och resultatbaserad styrning (RBS) i stadens socialtjänst. Inom projektet kommer olika former för kunskapsstöd, processer och rutiner som stöder professionen att arbeta evidensbaserat i mötet med brukare att utvecklas. Vidare ska kunskap produceras kring hur dessa kan användas för styrning av verksamheten på alla nivåer i organisationen. Projektet har tre delsyften. (1) Att studera vilka organisatoriska förutsättningar som är centrala för att medarbetarna ska kunna bedriva ett evidensbaserat arbete och tillämpa resultatbaserad styrning i utvecklingen av verksamheten. (2). Att studera hur tillämpandet av EBP och RBS påverkar klientarbetet; samt (3). Att studera hur relationen mellan medarbetare, förvaltnings-/verksamhetsledning och politiker påverkas av tillämpningen av EBP och RBS. Projektet drivs som en jämförande fallstudie inom individ- och familjeomsorgen vid Södermalms stadsdelsförvaltning och familjenheten vid Kungsholmens stadsdelsförvaltning. Inom projektet kommer ett antal delstudier om profession/medarbetar, verksamhetslednings och organisation att genomföras.

Forskningsprojekt har pågått sedan 2011 och kommer att avslutas under 2014 och drivs i samverkan mellan Ersta Sköndal högskola samt Kungsholmens och Södermalms stadsdelsförvaltningar. Professor Lars Oscarsson är ansvarig för projektet.

Förvaltningen föreslår att projektet får fortsatt finansiering med 770 000 kr exklusive moms för 2013.

Utveckling av insatsen kontaktperson/kontaktfamilj

Stockholms stad har med FoU-medel finansierat en stor registerstudie om barn som fått insatsen kontaktperson eller kontaktfamilj under 1990-talet. Studien genomfördes av Bo Vinnerljung vid Stockholms universitet. Resultatet pekar på en rad utveckl-

ingsområden, vilket stärks av annan forskning som pekar på att skolprestation är den främsta skyddande faktorn för att stödja barn som lever i en socialt utsatt miljö och förebygga långsiktigt marginalisering och utanförskap. När studien redovisades till socialnämnden (dnr 3.2-0331/2012) fick förvaltningen i uppdrag att prova en modell för att använda insatsen kontaktperson med specifikt uppdrag att erbjuda skolstöd.

Förvaltningen har i samverkan med Bo Vinnerljung tagit fram ett förslag på ett samverkansprojekt för att prova och utvärdera denna modell. Projektets syfte är att undersöka om denna inriktning på uppdraget till kontaktpersonen leder till bättre skolresultat för barn som är i riskzon för orosanmälan och presterar dåligt i skolan. Vidare är avsikten att undersöka om det är möjligt och önskvärt att utveckla insatsen kontaktperson/kontaktfamilj genom specifika uppdrag att stödja skolprestationer. Projektet innebär att ett antal barn får en kontaktperson med huvuduppdrag att agera som personlig mentor och under en tid regelbundet träffar barnet med det specifika syftet att stödja skolprestationerna, med fokus på läsning och matematik. Målgruppen bör vara barn i låg och mellanstadiet som lever i en socialt utsatt miljö. Studien kommer att genomföras i samverkan mellan socialförvaltningen, ett antal stadsdelsförvaltningar och Stockholms universitet. Professor Bo Vinnerljung vid institutionen för socialt arbete är ansvarig för utvärderingen. Projektet planeras pågå under tre år.

Förvaltningen föreslår att projektet får finansiering med 210 000 kr exklusive moms för 2013 samt att ytterligare FoU-medel avsätts för projektet under 2014.

Utvärdering av sociala insatsgrupper 20-29 år

Arbetet för att utveckla sociala insatsgrupper för målgruppen 20-29 år pågår i samverkan mellan Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar. Det finns ett stort behov av forskning kring vilka insatser som fungerar för målgruppen och under våren 2013 finansierade socialförvaltningen en förstudie för att utforma en utvärdering av arbetet. Den planerade utvärderingen följer projektet och kommer att fokusera både på att beskriva utvecklingen av behandlingsmetoder (processutvärdering) och effekterna av dessa (effektutvärdering). I utvärderingen kommer jämförelser göras avseende bl.a. : utvecklingen av brottsligheten, strukturen hos brottsliga nätverk samt upplevelsen av trygghet/otrygghet hos boende i Tensta och Rinkeby. Utvärderingen kommer följa arbetet under tre år och genomförs av Stockholms

universitet, Kriminologiska institutionen. Professor Jerzy Sernecki ansvarar för utvärderingen.

Förvaltningen föreslår att projektet får finansiering med 730 000 kr exklusive moms för 2013 samt att ytterligare FoU-medel avsätts för projektet under 2014.

Utvärdering av effekterna för barnen som kommer till Barnahus

Förvaltningen har finansierat en förstudie för att utforma en utvärdering med syfte att studera effekterna för barnen som kommer till Barnahus. Förstudien föreslår en utvärdering med flera delar. En del är en bemötandestudie som följer barnets gång genom rättskedjan och Barnahus från det att ett ärende aktualiseras. En annan del ska undersöka förundersökningskvaliteten genom en aktstudie där hela förundersökningen går igenom. Den tredje delstudien rör de psykosociala insatser som barnet får. I denna studie ingår samtliga insatser av social och terapeutisk karaktär, såsom bistånd, behandling och omhändertagande för vård. Studien innefattar därför såväl socialtjänstens barnavårdsarbete, de insatser som erbjuds på Barnahus samt insatser från såväl hälso- och sjukvården samt andra aktörer. Syftet är att undersöka vad som kommer barnen till godo och om, och i så fall hur, det är kopplat till verksamheten vid Barnahus. Ansvarig för den planerade utvärderingen är Anna Kaldal, Barnrättcentrum vid Stockholms universitet. Utvärderingen planeras att starta under andra halvåret 2014 och ska finansieras av Stockholms stad tillsammans med Stockholms läns landsting och polismyndigheten.

Förvaltningen föreslår att FoU-medel avsätts för att utvärdera implementeringen under 2014.

Nya projekt med start 2014

Utvärdering av pilotprojekt om samverkan mellan skola och socialtjänst

I stadens budget för 2013 fick förvaltningen i uppdrag att stödja, samt medel för att finansiera, en rad pilotprojekt om samverkan mellan skola och socialtjänst. Avsikten är att prova olika modeller för förebyggande insatser i skolan med syfte att säkerställa en god skolgång för alla barn och unga. Pilotprojekt pågår nu i 16 skolor och 8 stadsdelförvaltningar ingår i projekten som ska pågå under hela 2014.

Förvaltningen föreslår att FoU-medel för utvärdering av pilotprojektet avsätts under 2014.

Utvärdering av bedömningsinstrument inom ekonomiskt bistånd

Implementering av standardiserade bedömningsinstrument inom ekonomiskt bistånd pågår i alla stadsdelsförvaltningar.

Förvaltningen föreslår att FoU-medel avsättas för att utvärdera implementeringen under 2014.

Utllysning av lokala utvecklingsmedel

Utöver att finansiera stadsövergripande forskningsprojekt utlyser Socialnämnden årligen medel för forskning och utveckling och MUST (Mutual Study Visits/internationellt erfarenhetsutbyte). Gemensamma ansökningar av flera stadsdelsförvaltningar och forskningsuppdrag prioriterades vid förra ansökningsomgången. Även ansökningar som innebar strategiska arbeten av stadsövergripande intresse och med tydlig anknytning till resultatbaserad styrning och evidensbaserad praktik prioriterades.

För 2014 års medel föreslås samma prioriteringsgrunder. Tidigare år har 3 miljoner kronor utlyst, men med hänsyn till att flera stora lokala utvecklingsprojekt fortfarande pågår föreslås att utlysningen för 2014 minskas till 2 miljoner. För att underlätta för stadsdelsförvaltningarna i deras ansökningsprocess kommer ansökningstiden förlängas och processstöd erbjudas.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår inriktning för 2014 samt fördelning av resterande FoU-medel för 2013 med 2 310 000 kr exklusive moms enligt ovanstående samt omedelbar justering.